

Sygn. akt III KK 208/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 sierpnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Józef Dołhy (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puzkarski

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **A. M.**

skazanej z art. 278 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 kpk,

w dniu 8 sierpnia 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanej,

od wyroku Sądu Rejonowego w O.

z dnia 12 października 2009 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia
środka zabezpieczającego - umieszczenia oskarżonej w
zamkniętym zakładzie leczenia odwykowego (pkt II wyroku) i
sprawę w tym zakresie przekazuje do ponownego rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w O.**

UZASADNIENIE

Akt oskarżenia zarzucał A. M. popełnienie przestępstwa z art. 278 § 1 k.k., polegającego na tym, że w dniu 16 kwietnia 2009 roku w O., przy ul. P. 16, na

terenie CH A. w sklepie H&M, działając wspólnie i w porozumieniu z M. M. dokonała zaboru w celu przywłaszczenia koszuli męskiej, bluzy dziecięcej, koszuli dziecięcej o łącznej wartości 259,50 zł. na szkodę sklepu H&M [...].

W postępowaniu przygotowawczym dopuszczono dowód z opinii biegłych lekarzy psychiatrów. Z opinii tej wynika, że A. M. nie jest chora psychicznie ani upośledzona umysłowo, natomiast rozpoznano u niej zespół uzależnienia spowodowany używaniem opiatów, zaburzenia osobowości i zaburzenia adaptacyjne. Biegli uznali, iż w czasie popełnienia przestępstwa podejrzana mogła rozpoznać znaczenie czynu i pokierować swoim postępowaniem, a nadto, że nie było bezpośredniego związku między jej uzależnieniem a popełnionym czynem. Ze względu jednakże na charakter uzależnienia biegli wskazali na konieczność odbycia przez A. M. terapii w długoterminowym ośrodku terapii uzależnienia od środków odurzających (k. 46-49).

Sąd Rejonowy w O. na rozprawie w dniu 12 października 2009 r. przesłuchał oskarżoną, która przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu. Nadto ujawnił bez odczytywania – na podstawie art. 393 § 1 k.p.k. w zw. z art. 394 § 1 i 2 k.p.k. – pozostałe dowody, w tym opinię psychiatryczną.

Wyrokiem z dnia 12 października 2009 r. Sąd Rejonowy w O. uznał oskarżoną A. M. za winną popełnienia zarzucanego jej czynu i za to na mocy art. 278 § 1 k.k. skazał ją na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 96 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonej umieszczenie w zamkniętym zakładzie leczenia odwykowego.

Wyrok ten uprawomocnił się w pierwszej instancji w dniu 20 października 2009 r.

Od tego wyroku kasację w trybie art. 521 § 1 k.p.k. wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o środku zabezpieczającym na korzyść skazanej A. M., zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie art. 93 k.k. w zw. z art. 96 § 1 k.k., polegające na nieuprawnionym przyjęciu, iż zachodzą określone w tych przepisach przesłanki do zastosowania - wobec oskarżonej A. M. - środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w zamkniętym zakładzie leczenia odwykowego pomimo

tego, iż nie zasięgnięto opinii biegłego psychologa i nie wysłuchano biegłego tej specjalności oraz biegłych lekarzy psychiatrów przed zastosowaniem tego środka.

W konkluzji wniósł o uchylenie orzeczenia w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w O.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym.

Z regulacji art. 93 k.p.k., określającej zasady orzekania przewidzianych w Kodeksie karnym wszystkich środków zabezpieczających związanych z umieszczeniem w zakładzie zamkniętym, a więc także internowania osoby skazanej na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania za przestępstwo popełnione w związku z uzależnieniem od alkoholu lub innego środka odurzającego, tj. sytuacji określonej w art. 96 § 1 k.k., jednoznacznie wynika, że orzeczenie środka wskazanego w art. 96 § 1 k.k., możliwe jest tylko wtedy, gdy jest to niezbędne, aby zapobiec ponownemu popełnieniu przez sprawcę czynu zabronionego związanego z jego uzależnieniem od alkoholu lub innego środka odurzającego, gdy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo ponownego popełnienia przestępstwa związanego z tym uzależnieniem.

Przepis art. 93 k.k. zawiera normę procesową – przed orzeczeniem środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w zakładzie zamkniętym, Sąd obligatoryjnie wysłuchuje lekarzy psychiatrów i psychologa, co oznacza obowiązek przeprowadzenia na rozprawie albo posiedzeniu dowodu z ustnej opinii biegłych tych specjalności.

Skarżący zasadnie podnosi, że Sąd Rejonowy w O. nie dopełnił wskazanego w art. 93 k.k. obowiązku, bowiem bezpodstawnie zaniechał zasięgnięcia opinii psychologa oraz wysłuchania biegłych na rozprawie. Co więcej, w świetle pisemnej opinii biegłych lekarzy psychiatrów, brak było podstaw do uznania, że zostały spełnione, wskazane w art. 93 k.k. i w art. 96 § 1 k.k., przesłanki materialne uzasadniające orzeczenie o internacji.

Oczywiste jest zatem, że procedowanie sądu w przedmiocie orzeczenia wobec A. M. środka zabezpieczającego rażąco naruszało art. 93 k.k. i art. 96 § 1 k.k., a uchybienie to, z uwagi na naruszenie praw gwarancyjnych oskarżonej oraz

zaniechanie weryfikacji istnienia przesłanek do orzeczenia umieszczenia w zakładzie zamkniętym, miało istotny wpływ na treść orzeczenia.

Podzielając w pełni zasadność zarzutu i wnioski kasacji, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.